

11 atvejo tyrimas

Aprašymas: Aistei yra 8 metai. Ji nenori ir negeba tyrinėti naujų dalykų, sunkiai išlaiko pusiausvyrą. Mergaitei trūksta pasitikėjimo savimi, ji nežino, kaip elgtis naujose situacijose. Aistei yra sunku bendrauti, priimti sprendimus bei suvokti, kas bendrai vyksta pamokos metu. Mergaitė patiria pykčio priepuolius, jai trūksta empatijos, būdingi nuotaikų svyravimai, nerimas, depresija, bijo pokyčių. Aistė dažnai jaučiasi sumišusi ir sutrikusi, o ši būseną gali sukelti dėmesio trūkumo ir hiperaktyvumo sutrikimo simptomų. Ji gali užduoti klausimų, nesusijusių su mokymosi ar bendravimo kontekstu, nes jai sunku tą kontekstą suprasti. Mergaitė dažnai žodžiu komentuoja savo neverbalinę veiklą, tarsi padėdama sau ją atlikti. Ji geba sklandžiai kalbėti, tačiau jos kalboje trūksta akcentų, bendro vaizdo suvokimo, ji per daug dėmesio skiria detalėms. Aistė turi daug teorinių žinių, tačiau jai sunku jas pritaikyti naujose situacijose, apibendrinti, spręsti problemas.

Raktažodžiai:

vizualinis-erdvinis gebėjimas, socialiniai ir mokymosi sunkumai, nerangumas, neverbalinis bendravimas, simboliai, gestai.

2 atvejo tyrimo veiksmų planas

1 veikla: kliūčių ruožas

Reikalingos priemonės: įvairūs daiktai, kurie gali būti naudojami kaip kliūtys (pvz., kūgiai, lankai, pagalvės, kėdės), laikmatis ir erdvė kliūčių ruožui įrengti.

Instrukcijos:

1. Paaiškinkite Aistei, kad ji dalyvaus kliūčių ruože. Parodykite jai įvairius objektus, kurie bus naudojami kaip kliūtys, ir paaiškinkite, kaip ji turės juos įveikti.
2. Sukurkite kliūčių ruožą, sudėliodami daiktus tam tikra tvarka.
3. Paaiškinkite iššūkio taisykles. Aistė turės kuo greičiau įveikti kliūčių ruožą, neliesdama jokių objektų ir neišeidama už nustatytos zonos ribų.
4. Iš pradžių duokite laiko Aistei išbandyti kliūčių ruožą be laikmačio. Skatinkite ją neskubėti, sutelkti dėmesį į pusiausvyrą ir pagalvoti, kaip ji įveiks kliūtis.
5. Kai Aistė jausis užtikrintai, įjunkite laikmatį ir liepkite jai įveikti kliūčių ruožą. Skatinkite ją, kad vis iš naujo bandydama ji bandytų įveikti ankstesnį laiką.
6. Po kiekvieno bandymo aptarkite, kas jai pavyko ir ką ji gali patobulinti. Paskatinkite Aistę pagalvoti apie įvairias strategijas, kurias ji galėtų naudoti, kad greičiau ir efektyviau įveiktų kliūtis.
7. Kai Aistei gerai seksis įveikti kliūčių ruožą, paraginkite ją pakviesti draugą ar šeimos narį kartu su ja dalyvauti iššūkyje.

Ši veikla gali padėti Aistei lavinti pusiausvyrą, pasitikėjimą savimi ir problemų sprendimo gebėjimus, nes ji turi orientuotis nepažįstamoje aplinkoje. Ji taip pat lavins bendravimo įgūdžius, aptardama savo pasiekimus su suaugusiuoju ar bendraamžiu. Skatinimas pakviesti ką nors dalyvauti iššūkyje, padės Aistei ugdyti empatiją ir tobulinti socialinius įgūdžius.

2 veikla

Aistė nepasitiki savimi, jai sunku ugdyti elgesio įgūdžius, bendrauti, priimti sprendimus ir suvokti erdvę. Tačiau tam tikros veiklos gali padėti pagerinti situaciją. Viena iš tokių veiklų yra vaidmenų žaidimai, imituojantys realaus gyvenimo situacijas. Tokio pobūdžio veikla užtikrins saugią aplinką, kurioje Aistė galės lavinti ir ugdyti socialinius ir emocinius įgūdžius. Žemiau pateikiame vieną iš vaidmenų žaidimų pavyzdžių:

1. Pasirinkite socialinę situaciją, kuri Aistei gali būti sudėtinga, pavyzdžiui, susipažinti su naujais žmonėmis, užsisakyti maisto restorane arba paprašyti mokytojo pagalbos.
2. Paaiškinkite Aistei situaciją ir pateikite jai keletą patarimų, kaip tinkamai elgtis šioje situacijoje.
3. Kartu su Aiste suvaidinkite pasirinktą situaciją. Jei reikia, suteikite teigiamą grįžtamąjį ryšį ir nurodymų.
4. Po žaidimo aptarkite, kas pavyko gerai ir ką būtų galima patobulinti. Paskatinkite ją apmąstyti savo jausmus ir veiksmus šioje situacijoje.
5. Šią veiklą pakartokite keletą kartų, naudodami skirtingus ir vis sudėtingesnius scenarijus, nes po kiekvieno pakartojimo Aistė vis labiau pripranta ir pasitiki savimi.

Tokia veikla gali padėti Aistei ugdyti socialinius ir emocinius įgūdžius, pavyzdžiui, bendravimą, sprendimų priėmimą, pasitikėjimą savimi ir empatiją. Ji taip pat gali padėti Aistei suprasti kitų žmonių požiūrį ir jausmus įvairiose socialinėse situacijose, o tai gali pagerinti jos socialinį bendravimą ir santykius.